

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind reglementarea tranzitului de cereale provenite din Ucraina pe teritoriul României

I. Contextul și necesitatea reglementării

Începând cu anul 2022, ca urmare a agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei și a blocării/limitării rutelor maritime tradiționale din Marea Neagră, fluxurile de export de cereale ucrainene au fost redirectionate masiv prin statele vecine, inclusiv România. Această situație a generat:

- creșterea semnificativă a volumelor de cereale în tranzit pe teritoriul României;
- presiune suplimentară asupra infrastructurii rutiere, în special pe drumurile din proximitatea frontierelor și a porturilor;
- riscuri sporite de deturnare a destinației de tranzit și de intrare pe piața internă a unor cantități importante de cereale la prețuri semnificativ mai mici decât cele ale producătorilor români;
- dificultăți în asigurarea unui control vamal, fitosanitar și de siguranță alimentară suficient de riguros, în lipsa unui mecanism integrat de trasabilitate;
- tensiuni pe piața internă a cerealelor, cu impact negativ asupra veniturilor fermierilor români și asupra stabilității sectorului agricol.

România este ținută de obligații internaționale privind libertatea tranzitului și tratamentul nediscriminatoriu al mărfurilor în tranzit, rezultate din tratatele internaționale la care este parte și din dreptul Uniunii Europene. Aceste obligații nu exclud însă posibilitatea adoptării unor măsuri proporționale și nediscriminatorii pentru protejarea infrastructurii, a sănătății publice, a siguranței alimentare și a ordinii economice interne, cu respectarea principiilor proporționalității și nediscriminării.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

În același timp, România și-a asumat, prin legislația națională și prin dreptul Uniunii Europene, obiective clare de transfer modal de la transportul rutier la transportul feroviar și naval, în vederea reducerii emisiilor, a creșterii siguranței rutiere și a protejării infrastructurii. Reglementările generale privind regimul drumurilor și circulația pe drumurile publice, precum și actele speciale privind transportul de produse agricole, nu configurează însă, în prezent, un regim unitar și complet pentru tranzitul cerealelor provenite din Ucraina, din perspectiva:

- limitării clare a utilizării transportului rutier la segmente de legătură;
- instituirii unui sistem electronic integrat de trasabilitate, aplicabil tuturor modurilor de transport;
- corelării între autoritățile vamale, fitosanitare, sanitar-veterinare, de transport și de ordine publică;
- protejării explicite a pieței interne de efectele negative ale unor fluxuri masive de tranzit.

În contextul creat de fluxurile de produse agricole provenite din Ucraina, Guvernul a intervenit deja prin acte normative speciale pentru reglementarea importurilor și a mecanismelor de autorizare și control. Aceste reglementări vizează însă cu precădere importul, nu și regimul specific al tranzitului, în special sub aspectul utilizării infrastructurii rutiere, al trasabilității și al protecției pieței interne.

Există, totodată, precedente legislative interne prin care s-au instituit regimuri speciale pentru transportul rutier de produse agricole, în scopul asigurării securității alimentare și al combaterii activităților ilicite, ceea ce confirmă oportunitatea utilizării unui act normativ special pentru a răspunde unei situații economice și logistice excepționale.

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

În aceste condiții, se impune adoptarea unui cadru juridic special, clar și predictibil, aplicabil tranzitului pe teritoriul României al cerealelor și produselor derivate provenite din Ucraina, care să îmbine:

- respectarea obligațiilor internaționale privind libertatea tranzitului;
- protejarea infrastructurii rutiere și a siguranței circulației;
- asigurarea unui control eficient împotriva deturnării destinației de tranzit și a intrării necontrolate pe piața internă;
- protejarea intereselor economice legitime ale producătorilor agricoli români;
- alinierea la obiectivele de politică publică privind transferul modal către transportul feroviar și naval.

II. Scopul și obiectivele propunerii legislative

Propunerea legislativă are ca scop instituirea unui regim juridic special pentru tranzitul cerealelor și produselor derivate provenite din Ucraina pe teritoriul României, în vederea:

1. limitării utilizării transportului rutier la segmente de legătură strict necesare, cu utilizarea prioritară a transportului feroviar și naval pentru porțiunea principală a traseului;
2. instituirii unui regim obligatoriu de sigilare, monitorizare și trasabilitate pentru toate transporturile în tranzit, indiferent de modul de transport;
3. prevenirii deturnării destinației de tranzit și a intrării necontrolate pe piața internă a cerealelor declarate în tranzit;
4. protejării infrastructurii rutiere naționale de uzura accelerată cauzată de traficul greu intens;
5. asigurării unui nivel ridicat de control vamal, fitosanitar și de siguranță alimentară asupra fluxurilor de cereale în tranzit;
6. integrării fluxurilor de tranzit în strategiile naționale de dezvoltare a transportului intermodal și de transfer modal de la rutier la feroviar și naval;

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

7. instituirii unui regim sancționator adecvat pentru faptele de încălcare a obligațiilor stabilite de lege.

III. Concluzii

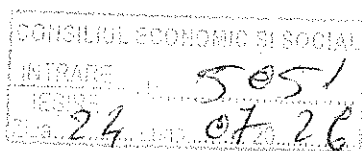
Propunerea legislativă răspunde unei nevoi reale și imediate de reglementare specială a tranzitului de cereale provenite din Ucraina pe teritoriul României, într-un cadru compatibil cu obligațiile internaționale ale statului român și cu dreptul Uniunii Europene. Prin limitarea utilizării transportului rutier, instituirea unui sistem de trasabilitate și protejarea pieței interne, legea propusă contribuie la protejarea infrastructurii, la siguranța alimentară și la stabilitatea sectorului agricol, cu respectarea principiilor proporționalității și nediscriminării.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

TABEL INIȚIATORI

NR.CRT.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1.	GOLTESCU IONEL	S.O.S. Ro.	
2.	OLTEANU SORIN	S.O.S. RO	
3.	TIU MIHAIL	S.O.S. RO	
4.	BIS ANDREAS	S.O.S. Ro	
5.	LĂZĂROI IOAN	S.O.S. RO	
6.	CARAGĂIA FLORIN	S.O.S. RO	
7.	LOZ MIHAIL	S.O.S. RO	
8.	KLAPOVITZ SIMONA	S.O.S. RO	
9.	TEBUNA VERGHIU	S.O.S. RO	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

L E G E

privind reglementarea tranzitului de cereale provenite din Ucraina pe teritoriul României

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.1.- (1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic special aplicabil tranzitului pe teritoriul României al cerealelor și produselor derivate provenite din Ucraina, în vederea:

- a) protejării infrastructurii rutiere naționale;
- b) asigurării unui control vamal, fitosanitar și de siguranță alimentară riguros;
- c) creșterii eficienței logistice prin utilizarea prioritară a transportului feroviar și naval;
- d) protejării pieței interne de cereale și a intereselor economice ale producătorilor agricoli români;
- e) alinierii la obiectivele naționale și europene de transfer modal de la rutier la feroviar și naval.

(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică fără a aduce atingere obligațiilor internaționale ale României privind libertatea tranzitului și tratamentul nediscriminatoriu al mărfurilor în tranzit, astfel cum acestea rezultă din tratatele internaționale la care România este parte și din dreptul Uniunii Europene.

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

Art.2.- (1) Tranzitul pe teritoriul României al cerealelor și produselor derivate provenite din Ucraina, destinate exportului către state terțe sau către alte state membre ale Uniunii Europene, se realizează, ca regulă, exclusiv prin:

- a) transport feroviar; și/sau
- b) transport naval pe căile navigabile interioare și maritime, inclusiv prin porturile maritime și fluviale românești.

(2) Utilizarea transportului rutier cu autovehicule de marfă pentru tranzitul cerealelor și produselor derivate provenite din Ucraina este permisă numai:

- a) pe segmente rutiere de legătură între punctul de trecere a frontierei și:
 - (i) cel mai apropiat terminal feroviar adecvat; sau
 - (ii) cel mai apropiat port fluvial sau maritim adecvat;
- b) în condițiile în care distanța rutieră parcursă pe teritoriul României nu depășește, de regulă, 150 km, cu posibilitatea depășirii acestei distanțe numai pentru a ajunge la cel mai apropiat terminal de transport adecvat, în sensul reglementărilor privind transportul intermodal.

(3) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor, stabilește prin hotărâre a Guvernului lista punctelor de trecere a frontierei, a terminalelor feroviare și a porturilor prin care se poate realiza tranzitul de cereale provenite din Ucraina, precum și coridoarele rutiere de legătură permise potrivit alin. (2).

(4) Operatorii de transport și expeditorii au obligația de a organiza fluxurile logistice astfel încât porțiunea rutieră să fie strict limitată la segmentele de legătură prevăzute la alin. (2) și (3), iar porțiunea principală a traseului să fie realizată pe cale ferată sau navală.

Art.3.- (1) Toate transporturile de cereale și produse derivate provenite din Ucraina, aflate în tranzit pe teritoriul României, indiferent de modul de transport, se supun unui regim obligatoriu de

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

sigilare și trasabilitate, instituit de autoritatea vamală, în colaborare cu autoritățile fitosanitare și sanitar-veterinare competente.

(2) În cazul transportului feroviar:

a) vagoanele încărcate se sigilează la intrarea în România, în punctele de trecere a frontierei sau în terminalele de transbordare;

b) sigiliile se verifică la ieșirea din România, în punctele de trecere a frontierei sau în porturile de export;

c) orice rupere sau deteriorare a sigiliilor în afara punctelor autorizate se consideră indiciu de deturnare a destinației de tranzit și atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

(3) În cazul transportului naval:

a) barjele și navele încărcate se supun procedurilor de sigilare și control la încărcare și descărcare, în porturile românești;

b) operațiunile de transbordare între mijloace de transport navale sau între feroviar și naval se efectuează numai în terminale autorizate, sub supravegherea autorităților competente.

(4) În cazul segmentelor rutiere de legătură permise potrivit art. 2 alin. (2):

a) autovehiculele de transport marfă sunt echipate obligatoriu cu dispozitive de localizare GPS și cu sigilii electronice sau mecanice, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi;

b) traseul, timpii de parcurs și opririle sunt monitorizate în timp real de către autoritățile competente;

c) descărcarea totală sau parțială a mărfii în afara terminalelor și porturilor autorizate este interzisă.

(5) Ministerul Finanțelor, prin autoritatea vamală, împreună cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

elaborează proceduri comune de control, eșantionare și verificare a conformității cerealelor în tranzit, inclusiv din perspectiva siguranței alimentare și a respectării destinației declarate.

Art.4.- (1) Se instituie un sistem electronic integrat de trasabilitate a transporturilor de cereale provenite din Ucraina, gestionat de Ministerul Finanțelor, în colaborare cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(2) Sistemul prevăzut la alin. (1) asigură, cel puțin:

a) înregistrarea tuturor transporturilor la intrarea în România, cu indicarea cantității, tipului de marfă, mijlocului de transport, rutei și destinației finale;

b) corelarea datelor de la punctele de intrare și ieșire, inclusiv verificarea cantităților și a integrității sigiliilor;

c) accesul în timp real al autorităților competente la datele privind poziționarea mijloacelor de transport și stadiul tranzitului;

d) generarea de rapoarte statistice periodice privind volumele tranzitate, rutele utilizate și eventualele neconformități.

(3) Operatorii economici implicați în tranzitul cerealelor provenite din Ucraina au obligația de a se înregistra în sistemul prevăzut la alin. (1) și de a transmite toate datele solicitate, în formatul și termenele stabilite prin normele metodologice.

Art.5.- (1) Cerealele și produsele derivate provenite din Ucraina, declarate în regim de tranzit pe teritoriul României, nu pot fi puse în liberă circulație pe piața internă, cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislația Uniunii Europene și de acordurile internaționale aplicabile.

(2) Orice modificare a regimului vamal sau a destinației declarate a cerealelor aflate în tranzit se poate realiza numai:

a) în puncte vamale și terminale expres autorizate în acest scop;

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

b) cu aprobarea prealabilă a autorității vamale și cu efectuarea tuturor formalităților fiscale, vamale și fitosanitare prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale monitorizează impactul tranzitului cerealelor provenite din Ucraina asupra pieței interne și poate propune Guvernului măsuri temporare de protecție, în limitele și condițiile stabilite de dreptul Uniunii Europene, inclusiv:

- a) instituirea unor coridoare de tranzit dedicate;
- b) limitarea volumelor tranzitate prin anumite puncte, în funcție de capacitatea logistică și de absorbția pieței;
- c) măsuri de sprijin pentru fermierii români afectați de eventuale distorsiuni de piață.

Art.6.- (1) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii integrează fluxurile de tranzit ale cerealelor provenite din Ucraina în strategiile și programele naționale privind:

- a) dezvoltarea transportului intermodal și combinat;
- b) transferul modal de la transportul rutier la transportul feroviar și naval;
- c) dezvoltarea infrastructurii portuare și a terminalelor feroviare specializate pentru mărfuri vrac.

(2) În elaborarea și actualizarea programelor investiționale în infrastructura de transport, se acordă prioritate:

- a) modernizării și extinderii capacităților portului Constanța și ale porturilor dunărene pentru manipularea cerealelor;
- b) dezvoltării și modernizării liniilor de cale ferată utilizate pentru coridoarele de tranzit de mărfuri, inclusiv pentru transportul combinat și intermodal;
- c) realizării de terminale intermodale feroviar–naval și feroviar–rutier, cu facilități dedicate pentru cereale.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) și (2) se corelează cu strategiile și programele naționale în vigoare privind transportul intermodal, dezvoltarea infrastructurii feroviare și transferul modal către calea ferată și căile navigabile.

Art.7.- (1) Constituie contravenții și se sancționează potrivit prezentei legi următoarele fapte, dacă nu întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni:

- a) utilizarea transportului rutier pentru tranzitul cerealelor provenite din Ucraina în afara condițiilor și coridoarelor prevăzute la art. 2;
- b) descărcarea totală sau parțială a cerealelor aflate în tranzit în alte locuri decât terminalele și porturile autorizate;
- c) nerespectarea obligațiilor de sigilare, monitorizare și raportare prevăzute la art.3 și 4;
- d) furnizarea de date inexacte sau incomplete în sistemul de trasabilitate.

(2) Limitele amenzilor, autoritățile competente să constate și să aplice sancțiunile, precum și procedura de constatare și contestare se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, cu respectarea legislației generale în materie contravențională.

(3) Deturnarea destinației de tranzit, ruperea sau deteriorarea nejustificată a sigiliilor, substituirea mărfii sau orice alte fapte prin care cerealele aflate în tranzit sunt introduse pe piața internă cu încălcarea regimului vamal și fiscal aplicabil atrag răspunderea penală, potrivit legii penale și legislației fiscale și vamale în vigoare.

Art.8.- (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă, prin hotărâre, normele metodologice de aplicare, care vor detalia, cel puțin:

- a) procedurile de sigilare, control și monitorizare a transporturilor;
- b) specificațiile tehnice ale sistemului electronic de trasabilitate;

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR S.O.S. ROMÂNIA**

c) lista punctelor de trecere a frontierei, a terminalelor și porturilor autorizate, precum și coridoarele rutiere de legătură permise;

d) regimul sancționator contravențional.

(2) Până la adoptarea normelor metodologice, tranzitul cerealelor provenite din Ucraina se desfășoară în baza reglementărilor existente, cu respectarea principiilor prevăzute la art.1 alin.(1) și (2).

Art.9.- Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

SORIN-MIHAI GRINDEANU

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

MIRCEA ABRUDEAN